

הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009

פרק א': מטרת החוק

1. מטרה חוק זה בא לתקן חוקים שונים, לבטל חוקים ולקבוע הוראות נוספות, במטרה לאפשר למשק הישראלי להתמודד עם השפעות המשבר הכלכלי-העולמי ולמזער את נזקיהן, להכין את התשתית שתביא בתום המשבר לצמיחת המשק תוך צמצום פערים כלכליים-חברתיים, וכן לצמצם את הגירעון הממשלתי תוך ייעול פעילות הממשלה, ולפתח אזורי פריפריה.

פרק ב': רישוי עסקים

2. תיקון חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (בפרק זה – חוק רישוי עסקים) – רישוי עסקים

דבריו הסבר

סעיף 2 כללי

זמן קצר ביותר דויתר לשנה להפעלת העסק. זאת כנגד הגשח בקשה והצהרת המבקש על עמידה בתנאי הרישוי (להלן – היתר מזורז). הגשת בקשה להיתר מזורז תיחשב גם בהגשת בקשה רגילה לרישיון עסק, כך שמיד עם הגשתה יחלו רשות הרישוי ונותני האישור הרלוונטיים לבחון את הבקשה בהליך הרגיל, כאשר העסק פועל בינתיים מבחן ההיתר המזורז. במהלך תקופת תוקפו של ההיתר המזורז יפעלו רשות הרישוי ונותני האישור הרלוונטיים, לפי העניין, בדרכים הקבועות למתן רישיון עסק קבוע. ולחילופין – אם יגלו כי העסק אינו עומד בתנאים הרלוונטיים, בניגוד להצהרת המבקש, יישלל מבעל העסק ההיתר המזורז ויבוטלו כל ההליכים הנוגעים לבקשה לרישיון העסק, שהגיש. על פי המוצע, אם לא קיבל בעל העסק רישיון בתוך שנת ההיתר, יקבל בעל העסק היתר מזורז לשנה נוספת, ואם לא יושלם הליך הרישוי גם בשנה הנוספת האמורה – יהפוך ההיתר המזורז לרישיון עסק קבוע. הרציונל העומד בבסיס הגדרתו של עסק כמתאים לרישוי מזורז הוא כי רמת הסיכון בהפעלת העסק נמוכה, בנסיבות שבהן לא הושלמו הליכי הרישוי של העסק והוא פועל ברציפות במשך שנתיים, ועל פי הצהרתו של בעליו מתקיימים בו כל תנאי הרישוי הקבועים לו. יש לאפשר לעסק פעילות רציפה, על בסיס רישיון עסק קבוע. אם יימצא בשלב מאוחר יותר כי העסק אינו מקיים את תנאי הרישוי, או כי ההצהרה שעל בסיסה ניתן הרישיון היא כוזבת יבוטל הרישיון, ויופעלו כנגד בעל העסק האמצעים העונשיים הקבועים לכך (ראו בהרחבה דבריו הסבר לפסקאות (5) ו-(10) של סעיף 2 להצעת החוק).

בהחלטת ממשלה מס' 1264 מיום ז' באדר התשס"ז (25 בפברואר 2007) אושרו מסקנות הוועדה לשיפור ולייעול תהליכי רישוי העסקים בישראל, בראשות הממונה על התקציבים דאג מר קובי הבר (להלן – ועדת הבר). ההחלטה הנחתה את שר הפנים, בתיאום עם שר האוצר, שר המשפטים ושרים אחרים הנוגעים בדבר, להכין טיוטת חקיקה ליישום המלצות הוועדה. בעקבות החלטת הממשלה האמורה הוקם צוות בין-משרדי לקידום המלצות הוועדה ולגיבוש תיקוני חקיקה הנדרשים בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן – הצוות הבין-משרדי). הסעיף המוצע בא ליישם את תיקוני החקיקה האמורים.

כנדרש עיקרי במסקנותיה, עמדה ועדת הבר על הצורך החיוני ביצירת מסלול רישוי מזורז לעסקים המתאפיינים בכך שרמת הסיכון בהפעלתם נמוכה ושתהליכי הרישוי לגביהם פשוטים באופן יחסית מסלול רישוי זה, שמוצע לעגנו בהצעת החוק, יצמצם את ההיבדל בין העסקים לבין רשויות הרישוי ונותני האישור (המוגדרים בסעיף 6 לחוק כשרים שקביעתם של העסקים טעוני רישוי נעשתה בהתייעלות עמו, או מי שהם הסמוכי לכך), במקומות שבהם היבדל זה אינו דרוש. עוד יצוין, כי לפי המצב הקיים, רוב רובם של העסקים טעוני הרישוי במדינת ישראל, נפתחים הלכה למעשה, קודם לקבלת רישיון עסק כדון, והליכי הרישוי נשלמים רק תקופה ארוכה לאחר שהעסק החל לפעול. הליך של רישוי מזורז, יאפשר למבקשי רישיונות עסק, לקבל בתוך פרק זמן קצר, היתר חוקי להפעלת העסק, במקביל לקיומו של הליך הבדיקה הרגיל, הנדרש לצורך קבלת רישיון העסק.

הצוות הבין-משרדי גיבש, בהתאם לעמדות נותני האישור רשימה של תחומי עיסוק אשר ייכללו במסגרת הליך הרישוי המזורז, במסלול זה, ויענק לעסקים בפרק

ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשס"ח, עמ' 888.

(1) בסעיף 4 -

- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "רישיון עסק, היתר זמני והיתר מזורז";
- (ב) במקום "רישיון או היתר זמני" יבוא "רישיון, היתר זמני או היתר מזורז" ובמקום "אלא אם ברישיון או בהיתר הזמני שבידו" יבוא "אלא אם כן ברישיון, בהיתר הזמני או בהיתר המזורז, שבידו";

(2) בסעיף 5 -

- (א) בסעיף קטן (א)(1), במקום "ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לכך" יבוא "המנהל הכללי של הרשות המקומית או עובד בכיר שהוא הסמיכו לכך, ואם לא מונה ברשות המקומית מנהל כללי כאמור - הממונה על רישוי עסקים באותה רשות מקומית";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "ראש הרשות המקומית" יבוא "המנהל הכללי של הרשות המקומית שבתחומה נמצא מרכז העסק או עובד בכיר שהוא הסמיכו לכך, ואם לא מונה ברשות המקומית מנהל כללי כאמור - הממונה על רישוי עסקים באותה רשות מקומית";

ד ב ר י ה ס ב ר

הרלוונטיים, וכן בהליך של אישור מוקדם מטעם נותני האישור. לעומת זאת היתר מזורז אינו מותנה בהליכים אלה, אלא נסמך על העתרתו של מבקש ההיתר ולפיה מתקיימים בעסק תנאי הרישוי הקבועים לגביו.

3. לוחות הזמנים למתן רישיון והיתר זמני הם ארוכים, באופן יחסי ומאפשרים מרווח שיקול דעת לנותני האישור ולרשות הרישוי. לעומת זאת לוח הזמנים למתן היתר מזורז הוא קצר, שכן הוא נסמך על העזרת המבקש ובלא בדריקה נוספת;

4. תקופת תוקפו של רישיון היא לצמיתות אלא אם כן נקבעה תקופת תוקף קצובה בצו של שר הפנים או בהחלטה של רשות הרישוי. תקופת תוקפו של היתר זמני נתונה לשיקול דעתה של רשות הרישוי, ובכל מקרה מגביל החוק תקופה זו לשנה, לכל היותר. לעומת זאת היתר מזורז ניתן מראש לשנה או עד לקבלת רישיון; תקופה זו מוארכת, כתנאים מסוימים, לשנה נוספת, ובתום השנה הנוספת, אם רשות הרישוי לא מצאה כי העסק אינו מקיים את תנאי הרישוי, ינתן לעסק רישיון קבוע.

לפסקה (2)

סעיפים 5(א)(1) ו-5(ב) לחוק עוסקים ברשות רישוי בתחומה של רשות מקומית, ומסמיכים ברשות הרישוי בתחומה של הרשות המקומית את ראש הרשות המקומית, או מי שהוא הסמיכו לכך. מוצע לשנות סעיף זה ולקבוע ברשות רישוי בתחום רשות מקומית את המנהל הכללי של הרשות המקומית או עובד בכיר שהוא הסמיכו לכך, ואם לא מונה מנהל כללי - את הממונה על רישוי עסקים באותה רשות מקומית, וזאת כדי לרכז את הסמכויות בתחום רישוי עסקים בידי הגורם המקצועי הבכיר ברשות המקומית.

בעלי עסקים כיום באשר לתנאי הרישוי. כדי להפחית את רמת אי-הוודאות כאמור, הוחלט כי הצוות הבין-משרדי יגבש מפרט אחיד לרישוי עסקים, אשר יביא להאחדה מרבית של התנאים והמסמכים הנדרשים מטעמם של נותני האישור לצורך רישוי העסק ובמהלך הפעלתו, לסוגי העסקים השונים. על פי המוצע ייקבעו בתקנות הוראות לעניין ביצוע שינויים במפרט האחיד במהלך תקופת הרישוי, לרבות לעניין קביעת תקופת הסתגלות לשינוי בתנאי הרישוי. עוד מוצע כי עסקים שאינם מתאימים למפרט האחיד, בשל מורכבותם, יטופלו במסלול נפרד (ראו בהרחבה דברי הסבר לסעיף 1212).

לפסקה (1)

סעיף 4 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק), קובע כי לא יעסוק אדם בעסק טעון רישוי אלא אם כן יש בידו רישיון או היתר זמני לפי החוק. מוצע לתקן סעיף זה ולהוסיף בכותרת השוליים ובגוף הסעיף סוג נוסף של היתר להפעלת עסק, השונה מרישיון עסק ומהיתר זמני, שיוקרא היתר מזורז.

היתר מזורז יאפשר את הפעלתו של עסק מסוג העסקים שיקבע שר הפנים, בצו, בהסכמת השרים נותני האישורים. לאחר שעסקים אלה נמצאו מתאימים לרישוי במסלול מזורז (ראו בהרחבה דברי הסבר לפסקה (3) של סעיף 2 להצעת החוק), ההבדלים העיקריים בין היתר זמני ורישיון עסק לבין היתר מזורז הם אלה:

1. רישיון ניתן לעסק בתום הליכי הבדיקה של רשות הרישוי וכלל נותני האישור הרלוונטיים. היתר זמני והיתר מזורז הם היתרים הניתנים קודם למתן הרישיון;
2. מתן היתר זמני ורישיון, מותנה בהליך בדריקה של העסק מטעם רשות הרישוי ונותני האישור

(3) אחרי סעיף 6א יבוא:

היתר מזורז

1.א6

(א) שר הפנים, בהסכמת כל אחד מן השרים שקביעתו של עסק בטעון רישוי נעשתה בהתיוועצות עמו, רשאי לקבוע, בצו, סוגי עסקים טעוני רישוי שרשות הרישוי תיתן היתר לעסוק בהם, בהליך מזורז בכפוף להוראות לפי סעיף זה, לפני מתן רישיון (בחוק זה – היתר מזורז), ובלבד שלא ייקבעו בצו סוגי עסקים שרישויים בהליך מזורז באמור עלול לפגוע במטרות המפורטות בסעיף 1(א); נקבע בצו לפי סעיף קטן זה עסק טעון רישוי שהוא מסוג העסקים המפורטים בסעיפים 2 עד 3 או 5א, יחולו לגבי הוראות הסעיפים האמורים החלים לעניין אותו סוג עסק, בשינויים המחויבים ובשינויים שיקבע שר הפנים.

(ב) בקשה לקבלת היתר מזורז לגבי עסק הכלול בצו לפי סעיף קטן (א) תוגש לרשות הרישוי בעירוף כל המסמכים הדרושים לגבי אותו עסק, שפורסמו במפרט האחיד לפי הוראות סעיף 7גו(א) או שפורסמו לצד המפרט האחיד לפי הוראות סעיף 7גו(ה), וכן מסמכים נוספים שיקבע שר הפנים המעידים כי בעסק מתקיימים דיני התכנון והבניה, ככל שיקבע.

(ג) הוגשה בקשה בעירוף מסמכים כאמור בסעיף קטן (ב), תודיע רשות הרישוי למבקש ההיתר המזורז (בסעיף זה – המבקש), בתוך 21 ימים מיום הגשתה, על המסמכים והתנאים הנדרשים מטעמה לפי סעיפים 76 ו-77; לא מסרה רשות הרישוי למבקש הודעה כאמור בתוך אותה תקופה יראוה כאילו לא דרשה מסמכים ותנאים מטעמה.

דבריו הסבר

לסעיפים קטנים (ב) עד (ה)

המנגנון המוצע למתן היתר מזורז לעסק הוא כדלקמן:

- לגבי עסק שהוגדר בצו כמתאים לרישוי מזורז יהיה ניתן להגיש לרשות הרישוי בקשה להיתר מזורז. הבקשה תכלול את כל המסמכים כפי שיידרשו לגבי סוג העסק, הן על פי האמור במפרט האחיד שפורסם לפי הוראות סעיף 7גו(א) המוצע והן על פי המפורסם לצד המפרט האחיד לפי הוראות סעיף 7גו(ה) המוצע. מכיוון שמסמכים אלה יפורסמו מראש (הכוונה בעיקר למסמכים הנדרשים מטעם נתוני האישור), בדרך שיקבע שר הפנים (למשל – באתר אינטרנט שייקבע לעניין זה), יוכל מבקש ההיתר לצרפם מיד עם הגשת הבקשה (ראו דברי הסבר לסעיף 7גו לחוק בנוסחו בסעיף 7גו) להצעת החוק). כמו כן מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע מסמכים נוספים שמבקש ההיתר המזורז יידרש להמצוא, המעידים כי בעסק מתקיימים דיני התכנון והבניה (למשל היתר בניה, או אישור מבעל מקצוע על התקיימות הרינים כאמור).

למסקה (3)

לסעיף 6א המוצע

מוצע לעגן בסעיף 6א המוצע מסלול לרישוי עסקים בהליך מזורז, שבמסגרתו יינתן היתר מזורז לעסקים שרמת הסיכון בהם נמוכה ותהליכי הרישוי לגביהם פשוטים.

לסעיף קטן (א)

מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע, בצו, בהסכמת השרים הרלוונטיים, סוגי עסקים המתאימים להיתר בהליך מזורז. על פי המוצע לא ייקבעו בצו סוגי עסקים שרישויים בהליך מזורז עלול לפגוע במטרות המוגנות לפי סעיף 1(א) לחוק.

עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו יכלול הצו כאמור עסק מסוג העסקים המפורטים בסעיפים 2 עד 3 וכן 5א לחוק (למשל – עסק למכירת משקאות, עסקי רוכלות, מבוגו כושר וקייטנות), אזי יחולו על עסק כאמור הוראות סעיפים אלה, בשינויים המחויבים, וכן בשינויים הנדרשים כפי שיקבע שר הפנים, כדי להתאימו להליך הרישוי המזורז.

(ד) בתום התקופה האמורה בסעיף קטן (ג) או לאחר שהודיעה רשות הרישוי למבקש, לפי הוראות הסעיף הקטן האמור, על המסמכים והתנאים הנדרשים מטעמה, לפי העניין, ומסור המבקש לרשות הרישוי את המסמכים שנדרשו כאמור, ככל שנדרשו, וכן תצהיר, בטופס שיקבע שר הפנים, שלפיו מתקיים בעסק או במבקש ההיתר המפורט להלן, לפי העניין:

(1) התנאים שפורסמו במפרט האחיד לפי הוראות סעיף 17(א) או שפורסמו לצד המפרט האחיד לפי הוראות סעיף 17(ה);

(2) התנאים שדרשה רשות הרישוי לפי סעיף קטן (ג), ככל שדרשה;

(3) הדינים הנוגעים לתכנון ובניה;

(4) תנאים נוספים שקבע שר הפנים בטופס התצהיר.

(ה) הגיש המבקש את התצהיר והמסמכים האמורים בסעיף קטן (ד), תיתן לו רשות הרישוי היתר מזורז, בתוך שבעה ימים מיום הגשתם; רשות הרישוי תודיע לנותני האישור בתוך 21 ימים מיום מתן ההיתר המזורז, על מתן ההיתר ועל התנאים והמסמכים שדרשה לפי סעיף קטן (ג).

(ו) בקשה לקבלת היתר מזורז לגבי עסק, שהוגשה לפי הוראות סעיף זה, יראו אותה בבקשה לקבלת רישיון לפי חוק זה לגבי אותו עסק; ניתן היתר מזורז לפי סעיף זה לגבי העסק, ימשכו ההליכים לבדיקת הבקשה לקבלת הרישיון לגביו.

דבריו הסבר

ותנאים נוספים לפי קביעת שר הפנים, הליך זה בא להבטיח וראיות באשר להתקיימות התנאים הנדרשים לצורך קבלת רישיון עסק, בדרך של הסתמכות על הצהרתו של מבקש ההיתר. התצהיר יחליף את הליך הבדיקה והביקורת הרגיל, הנדרש לצורך קבלת רישיון עסק, ויאפשר לעסק לפעול כדין במקביל להליך בדיקה כאמור.

- בתוך 7 ימים ממועד הגשת המסמכים והתצהיר תיתן רשות הרישוי היתר מזורז להפעלת העסק, ותודיע לנותני האישור. בתוך 21 ימים נוספים, על מתן ההיתר תוך פרוט התנאים והמסמכים שאותם דרשה כתנאי להיתר, ככל שדרשה. הודעה זו נדרשת כדי לאפשר לנותני האישור לקיים פיקוח על עסק שניתן לגביו מאת רשות הרישוי היתר להפעילו, על בסיס תצהיר של מבקש הרישיון, עוד בטרם ניתן לו רישיון עסק, ובטרם התקבל האישור של נותני האישור.

לסעיף קטן (ו)

מוצע לקבוע כי בקשה להיתר מזורז היחשב בבקשה לרישיון עסק, על פי קביעה זו, לאחר קבלת ההיתר המזורז.

- בתוך 21 ימים ממועד הגשת הבקשה כציוף המסמכים תודיע רשות הרישוי למבקש על התנאים והמסמכים הנוספים הנדרשים מטעמה כתנאי להיתר המזורז. תנאים אלה אינם מפורסמים מראש שכן כפי שיוסבר בדברי ההסבר לפסקה (12) של סעיף 2 להצעת החוק, המפרט האחיד אינו כולל את המסמכים והתנאים הנדרשים מטעם רשויות הרישוי השונות, לכן מאפשר הסעיף המוצע לרשות הרישוי להודיע למבקש ההיתר את הרוש מבחינתה. על פי המוצע, וכדי ליעל ולזרז את הליך מתן ההיתר, קובע הסעיף המוצע כי במקרה שבו רשות הרישוי לא מסרה את הדרישות מטעמה בתוך 21 ימים, יראו כמו שאין לה דרישה למסמכים ולתנאים נוספים.

- בתום התקופה האמורה או לאחר שהודיעה רשות הרישוי למבקש על התנאים והמסמכים הנדרשים מטעמה, לפי העניין, ימסור המבקש לרשות הרישוי את המסמכים הנדרשים על ידה כתנאי לרישוי, אם נדרשו מסמכים כאמור, וכן תצהיר, בנוסח שיקבע שר הפנים, שלפיו מתקיימים בעסק כלל תנאי הרישוי, לרבות תנאי נותני האישור, תנאי רשות הרישוי, דיני התכנון והבניה

(1) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהאפשרות להגיש לגבי עסק הכלול בצו כאמור בסעיף קטן (א) בקשה לקבלת רישיון או היתר זמני לפי חוק זה, במקום בקשה להיתר מזורז.

(ח) מתן היתר מזורז לפי סעיף זה אינו טעון אישור מאת נותני האישור, גם אם אישורם נדרש לצורך מתן רישיון או היתר זמני לאותו עסק, ואולם אין בכך כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור לפי חוק זה, לגבי אותו עסק.

(4) בסעיף 6ב(א), במקום "לרישיון או להיתר זמני" יבוא "לרישיון, להיתר זמני או להיתר מזורז";

(5) בסעיף 26 -

(א) בסעיף קטן (ב)(1), במקום "לרישיון או להיתר זמני" יבוא "לרישיון, להיתר זמני או להיתר מזורז";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "לרישיון או להיתר זמני" יבוא "לרישיון, להיתר זמני או להיתר מזורז";

(6) בסעיף 76 -

(א) האמור בו יסומן "(א)" ובו, במקום "לרישיון או להיתר זמני" יבוא "לרישיון, להיתר זמני או להיתר מזורז";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

דברי הסבר

לפסקאות (4) ו(5)

סעיפים 26 ו-26 לחוק, עניינם מסמכים הנדרשים במסגרת בקשה לרישיון או להיתר זמני. סעיף 26 קובע רשימה של מסמכים הנדרשים לבקשה לרישיון ולחיתר זמני והם תרשים סביבה, מפה מצבית ותכנית עסק, וסעיף 26 מסמיך את השרים הרלוונטיים לקבוע בתקנות מסמכים נוספים הנדרשים מטעמם.

מביוון שבקשה להיתר מזורז היא גם בקשה לרישיון (ראו סעיף 6א(1) לחוק, בנוסחו המוצע בסעיף 2(3) להצעת החוק), מוצע להחיל גם עליה את ההוראות בדבר מסמכי הבקשה, כמפורט בסעיפים 26 ו-26 לחוק. לעניין זה יצוין כי לפי הוראות סעיף 2ג לחוק, בנוסחו בסעיף 2(12) להצעת החוק, תפורסם גם הודעה של מסמכים אלה. לצד פרסומו של המפרט האחיד, פרסום כלל המסמכים הנדרשים ממבקש היתר או רישיון במאחד נועד להקל על המבקש לדעת את רשימת המסמכים הנדרשים ממנו לצורך הגשת הבקשה, וזאת ככל האפשר באופן מרוכז ומאוחד.

לפסקה (6)

סעיף 76 לחוק מסמיך את רשות הרישוי ונותני האישור לדרוש ממגיש בקשה לרישיון או להיתר זמני מסמכים נוספים שלא נדרשו לפי סעיף 26. מוצע להחיל סמכות זו של רשות הרישוי ונותני האישור גם ביחס לבקשה להיתר מזורז. כאמור בתק הכללי לדברי החסבר של סעיף 2 המוצע, בהתאם להמלצתה של ועדת הכרז ולשם שיפור הוודאות, האחידות והיעילות של הליכי רישוי העסקים,

לא יידרש בעל ההיתר להגיש בקשה מיוחדת נוספת לרישיון עסק, ובקשתו להיתר המזורז תמשיך ותטופל בתקופת תוקפו של ההיתר. בהתאם להוראות החוק, עד למתן החלטה בבקשה לרישיון (לעניין זה ראו גם סעיף 2ב לחוק בנוסחו המוצע בסעיף 2(10) להצעת החוק, ולפיו אם לא נבדקה הבקשה במהלך תקופת תוקפו של ההיתר הזמני לאחר הארכתה, יינתן לבעל ההיתר רישיון עסק, על סמך הבקשה להיתר הזמני שהגיש).

לסעיף קטן (2)

מוצע להבהיר כי האפשרות לקבל היתר במסלול המזורז אינה גורעת מאפשרותו של בעל העסק לבקש לגבי היתר זמני או רישיון, בהליך הרגיל לפי החוק, ולא להגיש לגביו בקשה להיתר מזורז. האפשרות לקבל היתר מזורז היא זכות העומדת לרשות מבקש הרישיון לגבי עסקים מסוימים, בכפוף להצהרתו על התקיימות התנאים הנדרשים. אם יחליט המבקש שלא לנצל אפשרות זו, אין למנוע ממנו את האפשרות לבקש רישיון עסק בדרך הרגילה.

לסעיף קטן (ח)

מוצע להבהיר כי אף שהיתר מזורז אינו טעון אישור של נותני האישור שאישורם נדרש לפי סעיף 6 לחוק, לצורך מתן רישיון או היתר זמני, אין בכך כדי לגרוע מסמכויותיהם האחרות של נותני האישור לפי החוק, לגבי אותו עסק, ובכלל זה הסמכות לדרוש מסמכים ולקבוע תנאים לפי סעיפים 26 ו-7 לחוק. הוראה דומה קיימת בסעיף 6א(ב) לחוק, שעניינו "רישוי ללא אישור".

"(ב) (1) המסמכים הנדרשים לפי סעיף קטן (א) מטעם נותני האישור ייכללו במפרט האחיד בהתאם להוראות לפי סעיף 127, ויהולו לעניין קביעת המסמכים, שינויים ומועד החלת השינוי, ההוראות לפי הסעיף האמור.

(2) שר הפנים רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן קביעת המסמכים הנדרשים מטעם רשות הרישוי לפי סעיף קטן (א), ובין השאר לעניין שינוי המסמכים הנדרשים כאמור, ובכלל זה הוספה או גריעה של מסמך, ומועד החלת השינוי";

(7) בסעיף 7 -

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "תנאי רשות הרישוי ונותני האישור";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "ההיתר הזמני או האישור" יבוא "ההיתר הזמני, ההיתר המזורז או האישור", במקום "לפני שיינתן הרישוי או ההיתר הזמני" יבוא "לפני שיינתן הרישוי, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז", ובמקום "להתנות את הרישוי או ההיתר הזמני" יבוא "להתנות את הרישוי, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז", ובמקום "להוסיף תנאים לרישוי או להיתר זמני שניתן" יבוא "להוסיף תנאים לרישוי, להיתר זמני או להיתר מזורז שניתן";

(ג) במקום סעיפים קטנים (ב) עד (ד) יבוא:

"(ב) התנאים כאמור בסעיף קטן (א) הנדרשים מטעם נותני האישור ייכללו במפרט האחיד לפי הוראות סעיף 127, ויהולו לעניין קביעת התנאים, שינויים ומועד החלת השינוי, ההוראות לפי הסעיף האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

או כהיתר זמני, על פי ההסדר הקיים רשאים רשות הרישוי ונותני אישור לקבוע תנאים נוספים ברישוי ותוקפם יהיה בתום שישה חודשים מיום שהודע עליהם לבעל ההיתר הזמני או הרישוי, או במועד מוקדם מזה כפי שיקבעו רשות הרישוי או נותני האישור מטעמים של סכנה תכופה לשלום הציבור, בריאותו, פגיעה באיכות הסביבה או הפרעה בלתי סבירה, מבקש רישוי או היתר זמני או בעל רישוי או היתר כאמור רשאים לבקש הנמקה לכל תנאי נוסף שנקבע כאמור. לפי מסקנותיה של ועדת חבר הסדר זה של הוספת תנאים הכיבא לחוסר וראות וחוסר יציבות בקרב בעלי העסקים, ועל כן הומלץ להחליפו בהסדר של קביעת מפרט תנאים ארצי אחיד, שבו ירוכזו כל תנאי נותני האישור לפי סוגי עסקים, ושלאו שינוי התנאים על ידי נותני האישור, וקביעת מועד תחולת השינוי ייעשו בדרך שיקבע שר הפנים, מוצע על כן לבטל את הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד) האמורים ולהפנות לסעיף 127 לחוק, בנוסחו המוצע, שעניינו המפרט האחיד.

את תנאי רשות הרישוי לא ניתן לכלול במפרט ארצי אחיד בשל השונות הרבה בין רשויות הרישוי ובהיותם תנאים מקומיים ייחודיים, מוצע על כן להסמיך את שר הפנים לקבוע בנוגע אליהם הסדרים בתקנות לעניין אופן קביעתם, שינויים ותחולת השינוי.

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (ב) עד (ד) של סעיף 7 לחוק, שמרצע להחליפם:

מוצע בסעיף 127 לחוק, בנוסחו בסעיף 127(1) להצעת החוק, לקבוע מפרט ארצי שיאחד את כל התנאים והמסמכים הנדרשים מטעם נותני האישור לפי סעיפים 67 ו-71, לצורך קבלת רישוי, היתר זמני או היתר מזורז, או לצורך הפעלתו (להלן - המפרט האחיד), לפי סוגי עסקים, מוצע להפנות בסעיף 67 לחוק, בכל הנוגע למסמכים הנדרשים מטעם נותני האישור להוראות המפרט האחיד. עוד מוצע לקבוע, ביחס למסמכים הנדרשים מטעם רשות הרישוי, כי שר הפנים יהא רשאי לקבוע בתקנות הוראות לעניין אופן קביעת המסמכים הנדרשים כאמור ובין השאר לעניין שינויים ותחילת השינוי, כך למשל, בנסיבות שבהן ניתן אישור יקבע בו לצורך קבלה או חידוש רישוי עסק; יידרש המבקש להמציא מסמך מסוים, יהיה שר הפנים מוסמך לקבוע את פרק הזמן אשר במהלכו לא תחול רדישה זו על עסקים קיימים שיש להם רישוי עסק תקף.

למסקנה (7)

סעיף 7(א) לחוק קובע את סמכותם של רשות הרישוי ונותני האישור לקבוע תנאים כתנאי למתן רישוי או היתר זמני, וכן לקבוע תנאים ברישוי או בהיתר זמני ולהוסיף עליהם תנאים נוספים לאחר מתן הרישוי או ההיתר מוצע להחיל סמכות זו של רשות הרישוי ונותני האישור גם לגבי היתר מזורז.

סעיפים קטנים (ב) עד (ד) של סעיף 7 לחוק, בנוסחו היום, קובעים הסדר להוספה ולשינוי של תנאים ברישוי

- (ג) שר הפנים יקבע הוראות לעניין אופן קביעת התנאים הנדרשים מטעם רשות הרישוי לפי סעיף קטן (א), ובין השאר לעניין שינוי התנאים הנדרשים כאמור, ובכלל זה הוספה או גריעה של תנאי, ומועד החלת השינוי;
- (8) בסעיף דא(ג), אחרי "בכל פעם, משנה" יבוא "ולא תעלה, בכל פעם, על תקופת התוקף שנקבעה לאותו סוג עסקים לפי הוראות סעיף קטן (ב)ו), בכל שנקבעה";
- (9) בסעיף דב(א), בסופו יבוא "רשות הרישוי תודיע לנותני האישור על הארכת תקופת תוקפו של ההיתר הזמני";
- (10) אחרי סעיף דב יבוא:
- "תוקפו של היתר זכו, (א) היתר מזורז יעמוד בתוקפו עד תום שנה ממועד נתינתו מזורז וקבלת רישיון לאחריו או עד להחלת רשות הרישוי לעניין מתן רישיון לגבי אותו עסק, לפי המוקדם מביניהם.

ד ב ר ו ה ס ב ר

לפסקה (10)

לסעיף זב המוצע

הסעיף המוצע בא לקבוע הוראות לעניין תקופת תוקפו של היתר מזורז. על פי המוצע יעמוד ההיתר המזורז בתוקפו במשך שנה, או עד למתן החלטת רשות הרישוי בבקשה לרישיון, לפי המוקדם מביניהם, היות שהעסקים שנמצאו מתאימים לרישוי בהליך מזורז מאופיינים ברמת סיכון נמוכה, והליכי הרישוי לגביהם אינם מורכבים, מתן היתר מזורז לתקופה של שנה יקל, מחד גיסא, על בעל העסק ויאפשר לו להפעיל את עסקו, ומאידך גיסא יאפשר לרשות הרישוי ולנותני האישור לבחון את בקשתו לרישיון.

במקרה שבו לא נתנה רשות הרישוי את החלטתה עד תום שנה ממועד מתן ההיתר המזורז, תוארך תקופת תוקפו של ההיתר בשנה נוספת, בתנאי שבעל ההיתר יחזור ויצהיר על כך שמתקיימים בעסק תנאי הרישוי, כאמור עסק הנמצא מתאים לרישוי בהליך מזורז רמת הסיכון של הפעלתו היא נמוכה, ועל כן, כדי שלא לפגוע בפעילותו הרציפה של העסק, ניתן להאריך את תקופת תוקפו של ההיתר המזורז לשנה נוספת, במקרים שבהם טרם הושלמו ההליכים לרישיון הקבוע של העסק, על ידי נותני האישור או רשות הרישוי. בסיום תשוב ההליכי הרישוי המזורז הוא האמון בבעל העסק, ועל כן התנאי להארכת תקופת ההיתר היא הצהרתו כי בעסק מתקיימים תנאי הרישוי הארכת תקופת ההיתר המזורז תאפשר לנותני האישור ולרשות הרישוי להשלים את ההליכים לרישוי הקבוע של העסק.

במקרה שבו לא נתנה רשות הרישוי החלטה בבקשה לרישיון במהלך השנה הנוספת, מוצע לקבוע כי יינתן לבעל ההיתר רישיון עסק, בכפוף למתן הצהרה נוספת, וזאת גם בלא אישורם של נותני האישור לפי סעיף 6 לחוק. הוראה זו נועדה למקרים החריגים שבהם חרף העובדה שחלפו שנתיים ממועד הגשת הבקשה הראשונית להיתר טרם הושלמו הליכי הרישוי מצד רשות הרישוי או נותני האישור, בנסיבות אלה, שבהן פועל העסק במשך שנתיים ומקיים את תנאי הרישוי הקבועים לגביו. בהתאם להצעות בעל העסק, נכון שיקבל העסק רישיון קבוע, כדי לאפשר את פעילותו הרציפה, אם יימצא בשלב שאחרי מתן הרישיון

"(ב) תקפו של תנאי נוסף כאמור בסעיף קטן (א) יהיה כמות ששה חדשים מיום שהודע עליו לבעל הרישיון או ההיתר הזמני, או כמועד מוקדם מזה, כפי שקבעו רשות הרישוי או נותן האישור כדי למנוע סכנה תכופה לשלום הציבור, בריאותו או בטיחותו או סכנה לפגיעה באיכות הסביבה או הפרעה בלתי סבירה לאדם פלוני או לעיבור. רשות הרישוי תשלח הודעה לנותן אישור שקבע תנאי ברישיון או תנאי נוסף ברישיון לפי סעיף קטן (א), על מועד תחילת תוקפו של תנאי כאמור.

(ג) הוספה נותן האישור תנאי נוסף ברישיון שניתן, יעביר את ההודעה על התנאי הנוסף לרשות הרישוי וזו תעבירנה לבעל הרישיון או ההיתר הזמני.

(ד) מבקש הרישיון או בעל הרישיון רשאים לבקש הנמקה לכל תנאי לפי סעיף זה."

לפסקה (8)

סעיף דא(א) ר(ב) לחוק קובע כי רישיון עסק יינתן לתקופה שאינה מוגבלת מראש אלא אם כן קבע שר הפנים בתקנות תקופת תוקף לרישיון.

סעיף דא(ג) לחוק מסמיך גם את רשות הרישוי לקבוע תקופת תוקף לרישיון, ובלבד שזו לא תפחת משנה, אלא אם כן המדובר בעסק זמני מטבעו. מוצע להבהיר כי במקרים שבהם קבע השר תקופת תוקף לסוג העסק, יהיה בסמכותה של רשות הרישוי לקבוע תקופת תוקף מוגבלת לתקופת התוקף המרבית, ככל שזו נקבעה על ידי השר לפי סעיף דא(ב) לחוק.

לפסקה (9)

סעיף דב(א) לחוק מסמיך את רשות הרישוי לקבוע את תקופת תוקפו של היתר זמני, ולהאריך תקופה זו מעת לעת, ובלבד שסך התקופות לא יעלה על שנה. עם מתן היתר זמני נדרשת רשות הרישוי להודיע לנותני האישור על נתינתו, כדי לאפשר להם להיערך לבחינת העסק לצורך מתן רישיון, מטעמי יעילות, מוצע להורות לרשות הרישוי להודיע לנותני האישור גם על החלטה בדבר הארכת תוקפו של היתר זמני.

(ב) לא נתנה רשות הרישוי החלטה לעניין מתן רישיון עד תום שנה ממועד מתן ההיתר המזורז כאמור בסעיף קטן (א), תוארך תקופת תוקפו של ההיתר בשנה נוספת, ובלבד שבעל ההיתר חזר והצהיר כאמור בסעיף 6א(ד).

(ג) לא נתנה רשות הרישוי החלטה לעניין מתן רישיון עד תום השנה הנוספת כאמור בסעיף קטן (ב), תיתן לבעל ההיתר רישיון לגבי אותו עסק גם בלא אישורם של נותני האישור לפי סעיף 6, ובלבד שחזר והצהיר כאמור בסעיף 6א(ד); ניתן רישיון כאמור תחל תקופת תוקפו של הרישיון, במועד נתינתו של ההיתר המזורז.

(ד) רשות הרישוי תודיע לנותני האישור על הארכת תקופת תוקפו של ההיתר המזורז לפי סעיף קטן (ב) ועל מתן רישיון לפי סעיף קטן (ג).

(11) בסעיף 7ג -

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "ביטול רישיון, היתר זמני או היתר-מזורז";

(ב) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) (1) מצאה רשות הרישוי, ביוזמתה או על פי פנייה מאת נותן אישור, כי הופר או חדל להתקיים תנאי מן התנאים שניתנו לפי סעיף 7 לעניין היתר מזורז, או כי ההיתר ניתן על יסוד תצהיר כוזב, תבטל את ההיתר המזורז, לאחר שנתנה לבעל ההיתר הזדמנות להשמיע את טענותיו; על ביטול היתר מזורז לפי פסקה זו תמסור רשות הרישוי הודעה לבעל ההיתר ולנותני האישור.

(2) ביטלה רשות הרישוי היתר מזורז לפי הוראות פסקה (1), לא יינתן לבעל ההיתר שביטל, היתר מזורז נוסף, במשך שלוש שנים ממועד הביטול, וההליכים למתן הרישיון לאותו עסק על סמך הבקשה שהוגשה להיתר המזורז, כאמור בסעיף 6א(ו) - ייפסקו.

(3) מצאה רשות הרישוי כי קיימים טעמים אחרים מאלה המנויים בפסקה (1) לביטול היתר מזורז, יחולו לעניין הביטול הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד), בשינויים המחויבים";

דברי הסבר

על פי ההסדר המוצע, ביטולו של ההיתר המזורז מן הטעם שלא מתקיימים בעסק תנאי הרישוי או בשל כך שהתצהיר שעל יסודו ניתן ההיתר הוא כוזב, יהיה כהלכה מהיר יחסית לביטולו של רישיון, וזאת בשל העובדה שההיתר המזורז ניתן רק על יסוד הצהרה המבוקש ובתגובה להפרת האמון מצדו; עוד מוצע לקבוע, מכיוון שהמדובר בהפרת אמון מצדו של בעל ההיתר, כי לא יינתן לו היתר מזורז נוסף במשך שלוש שנים מיום הביטול, וכי ההליכים למתן רישיון עסק קבוע, המסתמכים על הבקשה שהגיש להיתר המזורז - ייפסקו.

לגבי ביטול היתר מזורז מטעמים אחרים, מוצע להחיל את הליך הביטול הקבוע בסעיף 7ג האמור לעניין רישיון או היתר זמני.

כי העסק אינו עומד בתנאי הרישוי או כי ההצהרה שעל בסיסה ניתן הרישיון היתה כוזבת, יינקטו נגד בעל הרישיון הליכים מתאימים.

עוד מוצע לקבוע כי רשות הרישוי תודיע לנותני האישור על הארכת תוקפו של ההיתר המזורז ועל מתן הרישיון, וזאת כדי לערכן את נותני האישור במצבו הערובו של הליך הרישוי בעסק, וכדי לאפשר לנותני האישור להיערך לבחינת הבקשה לרישיון ולפיקוח על העסק, כפי שימצאו לנכון.

לפסקה (11)

סעיף 7ג לחוק עוסק בביטול רישיון והיתר זמני. מוצע לכלול בסעיף זה גם הוראות בדבר ביטול ההיתר המזורז.

- המפרט האחד 127. (א) נותני האישור ולעניין שירותי כבאות - שר הפנים או מי שהוא הסמיכו לכך, יפרסמו, בדרך שיקבע שר הפנים לפי סעיף קטן (ב), מפרט המאחד את כל המסמכים והתנאים הנדרשים מטעמם לפי סעיפים 6ד ו-7, לפי סוגי עסקים (כחוק זה - המפרט האחד).
- (ב) שר הפנים יקבע הוראות לעניין אופן הכנתו ופרסומו של המפרט האחד, לרבות לעניין שינוי של התנאים או המסמכים הכלולים בו, ובכלל זה לעניין הוספה או גזירה של תנאי או מסמך כאמור ומועד החלת השינוי.
- (ג) נותני האישור לא ידרשו מסמכים ותנאים כאמור בסעיף קטן (א) שאינם כלולים במפרט האחד, אלא בנסיבות ובאופן שיקבע שר הפנים בתקנות.

דברי הסבר

מהווה הוראה בעלת פועל תחיקתי כמו תנאי ברישיון הנקבע מכוח תקנות לפי החוק. תפקידו של המפרט אינו אלא להגביל את נותני האישור בשעה שהם קובעים את התנאים הנדרשים מטעמם לצורך קבלת רישיון או היתר לתנאים המפורטים בו, וכן לאפשר למבקש הרישיון או ההיתר לדעת מראש את התנאים והמסמכים אשר יידרוש ממנו לצורך קבלת הרישיון או ההיתר.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי שר הפנים יקבע בתקנות הוראות לעניין אופן ניבושו ופרסומו של המפרט האחד, ולעניין שינוי התנאים והמסמכים במסגרתו ותחולת השינוי. תקנות אלה נדרשות, בין השאר כדי לקבוע הסדרים המתייחסים לפרק הזמן אשר יעמוד לרשות עסק קיים כדי להסתגל לתנאי חדש אשר יתווסף למפרט האחד, בטרם יוכל התנאי החדש ברישיון העסק שלו באופן מחייב. כמו כן, ייקבעו בתקנות הנסיבות שבהן יתאפשר להוסיף תנאי חדש ברישיון עסק או בהיתר, מיד עם הכללתו במפרט.

לסעיף קטן (ג)

על פי המוצע המפרט האחד אמור לכלול את כל התנאים והמסמכים הנדרשים מטעם נותני האישור זאת כאמור כדי להבטיח ודאות ושקיפות כלפי הציבור לפיכך מוצע לקבוע כי נותני האישור לא ידרשו תנאים ומסמכים שאינם כלולים במפרט, אלא בנסיבות ובאופן שיוקבעו על ידי שר הפנים בתקנות. הצורך בהסמכת שר הפנים להתקין תקנות אלה נובע מכך, שישנם מקרים שבהם יש הצדקה לכלול ברישיון עסק או בהיתר מסוים תנאים ספציפיים שאינם כלולים במפרט האחד, זאת, בין השאר בשל מאפיינים ייחודיים של העסק, מיקומו, וכיוצא באלה. לעניין זה יובהר כי במקרים שבהם מעוניינים נותני האישור להוסיף תנאים או מסמכים נוספים על אלה שבמפרט כך שיחולו על סוג עסק מסוים באופן אחד, רשאים הם לשנות את המפרט באופן שקבע שר הפנים לפי סעיף 7ג(ב) המוצע.

לפסקה (12)

לסעיף 7ג המוצע

לסעיף קטן (א)

על פי המלצתה של ועדת הכר מוצע לקבוע הסדר לקביעתו ולפרסומו של מפרט המאחד את התנאים והמסמכים הנדרשים מטעם נותני האישור, לפי סעיפים 6ד או 7 לחוק, לצורך קבלה וחדוש של רישיון, היתר זמני או היתר מזוה, או לצורך הפעלת העסק לאחר קבלת הרישיון או ההיתר כאמור, וזאת לפי סוגי עסקים. קיומו של המפרט האחד ופרסומו בציבור יגדילו את הנגישות למידע הרלוונטי לרישוי עסק, ובכך יקלו על הציבור בהליכי הרישוי. קביעתו של המפרט האחד תקל גם על יישומו של הלוח הרישוי המזוה, שכן כל התנאים והמסמכים הנדרשים מאת נותני האישור לצורך קבלת ההיתר המזוה, יהיו מפורסמים במפרט האחד, באופן שמבקש ההיתר יוכל להצדיר על התקיימותם לפי סעיף 6א(ד) לחוק, בנוסחו המוצע.

תנאי רשות הרישוי והמסמכים הנדרשים מטעמה לא יוכלו על פי המוצע במפרט האחד בשל השונות הרבה בין רשויות הרישוי ובהיותם תנאים מקומיים ייחודיים. עם זאת מוצע לקבוע כי המפרט כן יכלול תנאים הנוגעים לשירותי כבאות שיפרסם שר הפנים או מי שהוא הסמיך לעניין זה. תנאים אלה נדרשים אמנם באמצעות רשות הרישוי, ואולם למעשה נקבעים באופן אחד בידי נציבות שירות כבאות והצלה, ועל כן ניתן לכלול אותם במפרט הארצי האחד. סמכותו של שר הפנים לקביעת תנאים כאמור תואמת להסמכתו לפי סעיף 9 לחוק לקבוע תקנות שעניינן מניעת דליקות.

יודגש כי לתנאים מטעם נותני האישור אשר יפורטו במפרט האחד, לא יהיה תוקף מחייב כלפי מחזיק בהיתר או ברישיון מכוח החוק, ככל שאלה לא נקבעו באופן מפורש בהיתר או ברישיון. במובן זה, אין תנאי המפורט במפרט

(ד) (1) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), רשאי שר הפנים, בהסכמת כל אחד מן השרים שקביעתו של עסק כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמו, לקבוע בצו סוגי עסקים שלגביהם לא יפורסם מפרט אחיד או שלגביהם יפורסם מפרט אחיד חלקי הכולל רק חלק מהמסמכים והתנאים הנדרשים מטעם נתני האישור כאמור בסעיף קטן (א).

(2) בצו כאמור בפסקה (1) יפרט השר לצד כל סוג עסק שנקבע בו, את נתני האישור שרשאים לדרוש מסמכים ותנאים כאמור בסעיף קטן (א) לגבי אותו סוג עסק, ואם פורסם לגביו מפרט אחיד חלקי – את נתני האישור שרשאים לדרוש מסמכים ותנאים נוספים על אלה המפורטים באותו מפרט.

(3) שר הפנים יקבע בתקנות הוראות לעניין אופן קביעת המסמכים והתנאים הנדרשים מטעם נתני האישור המפורטים בצו לפי פסקה (2), לגבי סוגי העסקים המפורטים בו, וכן לעניין שינוי של המסמכים או התנאים הנדרשים כאמור, ובכלל זה הוספה או גריעה של תנאי או מסמך כאמור, ומועד החלת השינוי.

(ה) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד), מסמכים ותנאים נוספים על אלה המנויים בסעיף קטן (א), הנדרשים לפי חוק זה לרבות לפי סעיפים 26, 27 ו-28 עד 31, יפורסמו לצד המפרט האחיד, כפי שיקבע שר הפנים.

217. (א) המבקש רישיון, היתר זמני או היתר מזורז לפי חוק זה או בעל רישיון או היתר כאמור הרואה עצמו נפגע ממסמך

השגה

דברי הסבר

כאותו מקום שבו יפורסם המפרט האחיד גם מסמכים ותנאים אחרים הנדרשים לפי החוק (ושאינם תנאים הנדרשים בידי נתני האישור לפי סעיפים 26 ו-27 שלגביהם חל המפרט האחיד), בין השאר מוצע כי פרסום זה יכלול את המסמכים הנדרשים לפי סעיפים 26 ו-27 לחוק וכן את ההוראות שנקבעו בתקנות לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק (למעט – לעניין בריאות הציבור, איכות הסביבה, שמורת שלום הציבור ועוד), עוד מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע תקנות לעניין פרסום כאמור, ובין השאר לעניין הגירסא האחראי לפרסום ודרך הפרסום.

לסעיף 217 המוצע

מוצע לאפשר למבקש רישיון, היתר זמני או היתר מזורז או בעל רישיון או היתר כאמור הרואה את עצמו נפגע ממסמך או מתנאי שדרשו ממנו רשות הרישוי או נתן אישור להגיש השגה על כך לרשות הרישוי או לנתן האישור, לפי העניין, וזאת במטרה לעמצם, במידת האפשר, את הצורך לפנות לערכאות משפטיות, ולקדם פתרונות מעשיים.

לסעיף קטן (ד)

על אף האמור, מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע בצו, בהסכמת השרים הרלוונטיים, סוגי עסקים שבשל מורכבותם או מעטם אחר לא ניתן לקבוע להם תנאים אחידים מראש, אשר לגביהם יפורסם המפרט האחיד באופן חלקי בלבד, או שלא יפורסם כלל. במסגרת צו כאמור יפרט שר הפנים את נתני האישור שרשאים לדרוש בתנאי לרישוי העסק או לצורך הפעלתו תנאים ומסמכים שלא על פי המפרט האחיד. עוד מוצע כי הוראות לעניין דרך קביעת המסמכים והתנאים בידי נתני האישור האמורים, שינוי התנאים ומועד החלת השינוי ייקבעו בידי שר הפנים בתקנות, וזאת כדי להבטיח, בין השאר, כי גם במקרים שבהם לא יחול ההסדר הקבוע במפרט האחיד לעניין הוספה ושינוי של תנאי ברישיון, ייקבע מנגנון חלופי אשר יאפשר לבעל עסק תקופת הסתגלות לצורך הטמעת תנאי חדש ברישיון.

לסעיף קטן (ה)

לנוחותם של מבקשי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, ושל בעלי רישיון או היתר כאמור מוצע לפרסם

או מתנאי שדרשו ממנו רשות הרישוי או נותן אישור לפי חוק זה, רשאי להגיש השגה על כך לרשות הרישוי או לנותן האישור, לפי העניין.

(ב) שר הפנים יקבע הוראות לעניין השגה לפי סעיף זה, ובכלל זה לעניין אופן הגשת ההשגה, הגורם ברשות הרישוי או אצל נותן האישור המוסמך לדון בה, והמועדים למתן ההחלטה בהשגה.

(13) בסעיף 8, במקום "את הרישיון או ההיתר הזמני" יבוא "את הרישיון, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז" ובמקום "שלא יינתן עליהם רישיון או היתר זמני" יבוא "שלא יינתן עליהם רישיון, היתר זמני או היתר מזורז";

(14) בסעיף 8א, במקום "רישיון או היתר זמני" יבוא "רישיון, היתר זמני או היתר מזורז";

(15) בסעיף 8(ב), במקום "רישיון או היתר זמני" יבוא "רישיון, היתר זמני או היתר מזורז";

(16) בסעיף 13 -

(א) בכותרת השוליים, אחרי "היתרים זמניים" יבוא "היתרים מזורזים";

(ב) במקום "רישיונות והיתרים זמניים" יבוא "רישיונות, היתרים זמניים והיתרים מזורזים" ובמקום "בקשות לרישיון, להיתר זמני או לחידושם" יבוא "בקשות לרישיון, להיתר זמני, להיתר מזורז או לחידושם";

(17) בסעיף 14 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "רישיון או היתר זמני" יבוא "רישיון, היתר זמני או היתר מזורז";

ד ב ר י ה ס ב ר

להחיל הוראה זו, בנסיבות הרלוונטיות, גם על ההיתר המזורז.

לפסקה (15)

סעיף 8(ב), לחוק מתנה מתן רישיון או היתר זמני לעסק שהוא מקום ציבורי בקיומן של הוראות הנגישות לפי פרק ה' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998. מוצע להחיל הוראה זו, בנסיבות הרלוונטיות, גם על ההיתר המזורז.

לפסקה (16)

סעיף 13 לחוק מסמיך את שר הפנים לקבוע תקנות לעניין רכיב חידוש רישיונות והיתרים זמניים, האגרות שמשלמות בעד בקשות לרישיון, להיתר זמני או לחידושם, וכן בעד חוות דעת מקרמית ופטור מהן.

על פי סעיף 6א6(ו) לחוק, בנוסחו המוצע, יראו בקשה להיתר מזורז גם בבקשה לרישיון עסק ועל כן מוצע להחיל סמכות זו של שר הפנים גם לגביה.

לפסקה (17)

סעיף 14 לחוק קובע הוראות עונשיות במקרה של עיסוק בלא רישיון או היתר זמני ואי-קיום תקנות ותנאים מוצע להחיל הוראות אלה, במקרים מתאימים גם על עיסוק בלא היתר מזורז.

עוד מוצע כי הסדרי הגשת ההשגה ובכלל זה הגורם ברשות הרישוי או אצל נותן האישור שאליו תוגש ההשגה והמועדים למתן ההחלטה בה, ייקבעו על ידי שר הפנים בתקנות.

לעניין זה יובהר כי על החלטה בהשגה ניתן להגיש עתירה לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, הכולל בתוספת הראשונה שבו את ענייני רישוי עסקים.

לפסקה (13)

סעיף 8 לחוק קובע כי עסק טעון רישוי לפי חיקוק אחר רשאי רשות הרישוי שלא לתת לו רישיון או היתר זמני, אלא אם כן הורשה על פי החיקוק האחר, כמו כן רשאי שר הפנים לקבוע בצו סוגי עסקים שלא יינתן עליהם רישיון או היתר זמני לפי החוק, כל עוד לא הורשה העסק על ידי החיקוק האחר.

על פי סעיף 6א6(ו) לחוק, בנוסחו המוצע, יראו בקשה להיתר מזורז גם בבקשה לרישיון עסק ועל כן מוצע להחיל הוראות אלה גם לגביה.

לפסקה (14)

סעיף 8א לחוק מתנה מתן רישיון או היתר זמני שעוסקים בו במלאכה טעונה רישוי לפי חוק רישוי בעלי מלאכה, התשל"ז-1977, בקיום הוראות החוק האמור מוצע

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "שעסק ללא רישיון או היתר זמני" יבוא "שעסק בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז", במקום "שלא קיים תנאי מתנאי רישיון או היתר זמני" יבוא "שלא קיים תנאי מתנאי רישיון, היתר זמני או היתר מזורז" ובמקום "ראש הרשות המקומית" יבוא "המנהל הכללי של הרשות המקומית, ואם לא מונה ברשות המקומית מנהל כללי כאמור – הממונה על רישוי עסקים באותה רשות מקומית";

(18) בסעיף 16, בפסקה (3), במקום "ללא רישיון או היתר זמני כד"ן" יבוא "בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כד"ן", ובמקום "רישיון או היתר זמני כד"ן לניהול" יבוא "רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כד"ן לניהול";

(19) בסעיף 22א, במקום "מבלי שניתן רישיון או היתר זמני או בסטייה מן הרישיון או ההיתר הזמני" יבוא "בלי שניתן רישיון, היתר זמני או היתר מזורז או בסטייה מרישיון או מהיתר כאמור";

(20) בסעיף 28(א) –

(א) ברישה, המילים "ברישיון או בהיתר הזמני" – יימחקו;

(ב) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) המנהל הכללי של הרשות המקומית שבתחומה נמצאים החצרים או או עובד בכיר שהוא הסמיכו לכך, ואם לא מונה ברשות המקומית מנהל כללי כאמור – הממונה על רישוי עסקים באותה רשות מקומית";

(21) בסעיף 29(ב), אחרי "רישיון העסק" יבוא "ההיתר הזמני או ההיתר המזורז";

דברי הסבר

מחיר זמני מוצע להחיל סמכות זו של בית המשפט גם לגבי מקרים של פעולה בלא היתר מזורז או בסטייה ממנו.

לפסקה (20)

סעיף 28(א) לחוק מסמיך בין השאר את ראש הרשות המקומית שבתחומה נמצאים החצרים או עובד רשות שהוסמך לכך, להיבנס להצרים בתחום הרשות המקומית, שבהם עוסקים בעסק טעון רישוי, כדי לבדוק את קיומם של תנאי הרישוי, והוראות החוק והתקנות לפיו. מוצע להבהיר כי הסמכות לבדוק את קיומם של תנאי הרישוי מתייחסת לכלל התנאים שנקבעו לגבי העסק בהוראת סעיף 7 לחוק.

כמו כן מטעמים של איחוד סמכויות, ובשים לב להיקון המוצע לסעיף 5 לחוק, בסעיף 2) להצעת החוק, מוצע לבטל את ההסמכה לכניסה לחצרים, הקבועה בסעיף 28(א)(3) לראש הרשות המקומית, ולהסמיך במקומו את המנהל הכללי של הרשות המקומית או עובד בכיר שהוא הסמיכו לכך, ואם לא מונה מנהל כללי – את הממונה על רישוי עסקים באותה רשות מקומית.

לפסקה (21)

סעיף 29(ב) לחוק קובע הוראה עונשית לגבי מי שמסרב להראות רישיון למי שנכנס לחצרים מכות זכות הכניסה לפי סעיף 28 לחוק, מוצע להחיל הוראה זו, בנסיבות מתאימות, גם על המסרב להציג היתר זמני או היתר מזורז.

עוד מסמיך סעיף 14 לחוק, בין השאר גם את ראש הרשות המקומית, לשלוח התראה לעסק בדבר הפרת הוראות ותנאים. המשך הפעלתו של העסק לאחר התראה כאמור גורר קנס נוסף על המפר מוצע כי הסמכות לשלוח התראה תועבר לידיו של המנהל הכללי של הרשות המקומית, ואם לא מונה מנהל כללי, לידיו של הממונה על רישוי עסקים באותה רשות מקומית, וזאת בשם לב להיקון המוצע לסעיף 5 לחוק, בסעיף 2) להצעת החוק.

לפסקה (18)

סעיף 16 לחוק עניינו סמכותו של בית המשפט לצוות, במקרה של הרשעה בעבירה לפי סעיף 14 לחוק, נוסף על כל עונש, על הפסקת העיסוק בעסק, הימנעות מביצוע פעולה, איסור על ניהול עסק בלא רישוי או היתר זמני בחצרים, ואיסור על העברת בעלות או החזקה בנכס אלא אם כן בידו אותו אדם רישיון או היתר זמני כד"ן, מוצע לקבוע כי סמכותו של בית המשפט תחול גם על ביצוע פעולה והעברת בעלות כאמור, בהתייחס לאדם שאין לו היתר מזורז.

לפסקה (19)

סעיף 22א לחוק מסמיך את בית המשפט ליתן צו להפסקה ולמניעה של פעולות חכנה לניהול עסק או לשימוש במבנים, בחצרים או במקרקעין, במקרים שבהם לא ניתן רישיון או היתר זמני, או שהפעולות הן בסטייה מרישיון או

(22) בסעיף 30, במקום "רישיון או היתר זמני" יבוא "רישיון, היתר זמני או היתר מזורז";

(23) בסעיף 31(א), במקום "בעד רישיון או היתר זמני" יבוא "בעד רישיון, היתר זמני או היתר מזורז", במקום "על ידי ראש רשות מקומית או על ידי מי שהסמיך לכך" יבוא "על ידי המנהל הכללי של רשות מקומית או עובד בכיר שהוא הסמיכו לכך, ואם לא מונה ברשות המקומית מנהל כללי כאמור - על ידי הממונה על רישוי עסקים ברשות מקומית", ובמקום "ניתן הרישיון או ההיתר הזמני" יבוא "ניתן הרישיון, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז";

3. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000², בתוספת הראשונה, בפרט 7, אחרו "היתר זמני" יבוא "היתר מזורז".

4. פרק ב' - תחילה
תחילתו של פרק זה ביום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010).

פרק ג': איגוד ערים תעשיות

5. תיקון חוק איגודי ערים
בחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955³ -

דברו הסבר

לשם עידוד השקעות הון בתעשייה, ואכן מכוח סמכותם האמורה, קבעו השרים את החומי אזורי הפיתוח בעו לעידוד השקעות הון (קביעת התחומים של אזורי פיתוח), התשס"ג-2002.

בהחלטת ממשלה מס' 3967, מיום כ"ג באב התשס"ח (24 באוגוסט 2008), הוחלט, בין השאר, להטיל על שר האוצר ועל שר התעשייה המסחר והתעסוקה לפי סעיף 740 לחוק לעידוד השקעות הון, להשתמש בסמכויותיהם האמורות כדי שאזורי תעשייה הממוקמים בפריפריה כאזורי פיתוח מועדפים יהיו זכאים להטבות לפי החוק לעידוד השקעות הון (להלן - אזורי תעשייה מועדפים).

כמו כן הוחלט לפעול לתיקון חוק איגודי ערים, התשט"ו-1955 (להלן - החוק), באופן שיאפשר לעשות שימוש בסמכויות ובכלים המצויים בו היום, לשם איגודם של אזורי תעשייה מועדפים, הן בשלב הפיתוח והן בשלב הניהול השוטף, באמצעות איגוד ערים תעשיית שונה את אזורי התעשייה המועדפים במשותף וביעילות (להלן - איגוד ערים תעשיית).

מעבר לאמור, בשל התפיסה הרואה באזורי התעשייה המועדפים נכס אשר נועד לשרת את כל סביבתם ולא רק את הרשויות המקומיות שבהן נמצאים אזורי התעשייה המועדפים, מוצע לאפשר לחלק את ההכנסות מאזורי התעשייה המועדפים, לא רק לאיגוד הערים התעשיית המנהל אותם ולרשות המקומית שבה הם נמצאים, אלא גם לרשויות המקומיות הממוקמות סביבם (להלן - הרשויות המקומיות שבמרחב ההשוואה).

לפסקה (22)

סעיף 30 לחוק מטיל את חובת הראיה בדבר קיומו של רישיון או היתר זמני על הטוען, מוצע להחיל הוראות אלה גם לגבי היתר מזורז.

לפסקה (23)

סעיף 31(א) לחוק קובע חלוקת תשלום אגרות וקנסות בעד רישיון, היתר זמני וחוות דעת מקדמית, בין קופת הרשות המקומית לבין קופת אוצר המדינה, בהתאם לנסיבות ולאופן החלוקה כאמור בסעיף, מוצע להחיל הוראות אלה גם לגבי תשלום אגרות וקנסות בגין היתר מזורז.

3. פרט 7 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, קובע את סמכותו של בית משפט לעניינים מינהליים לדון, בין השאר, בעתירה כנגד החלטה של רשות לעניין מתן רישיון או ביטולו, היתר זמני או אישור לעסק טעון רישוי, לרבות קביעת תנאים לפי החוק, מוצע להסמיך את בית המשפט לדון גם בעתירות שעניינן היתר מזורז.

4. מוצע לקבוע את תחילתו של התיקון המוצע ליום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010).

5. סעיף 740 לחוק לעידוד השקעות הון, התש"ט-1959 (להלן - החוק לעידוד השקעות הון), מסמיך את שר האוצר ואת שר התעשייה המסחר והתעסוקה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע את תחומי אזורי פיתוח כמשמעותם בחוק לעידוד השקעות הון, שלהם נתנת עדיפות בקבלת הטבות הניתנות

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

² ס"ח התשט"ו, עמ' 48; התשס"ח, עמ' 487.